

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 26 października 2022 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Europejska strategia przemysłowa

Europa rozpoczyna transformację w kierunku neutralności klimatycznej i przywództwa cyfrowego. Europejska strategia przemysłowa ma sprawić, że przemysł europejski będzie torował drogę zmianom w nowej epoce.

10 marca 2020 r. Komisja określiła podstawy unijnej strategii przemysłowej. Strategia miała umożliwić przeprowadzenie dwojakiej transformacji – ekologicznej i cyfrowej, uczynić przemysł UE bardziej konkurencyjnym w skali globalnej i zwiększyć otwartą autonomię strategiczną Europy. Dzień po tym, jak nowa strategia przemysłowa została przedstawiona, Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła wybuch pandemii COVID-19. Zaktualizowana strategia nie zastępuje strategii z 2020 r. ani nie uzupełnia rozpoczętych w jej ramach procesów, większość z nich jest już bowiem w toku i wymaga solidnych nakładów sił. Aktualizacja jest ukierunkowana i koncentruje się na tym, co jeszcze należy zrobić i jakie wnioski należy wyciągnąć z dotychczasowych doświadczeń.

We wszystkich działaniach w ramach strategii centralnym elementem powinny być małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), które są głównym motorem innowacji w różnych ekosystemach. W wymiarze horyzontalnym oznacza to zwrócenie większej uwagi na obciążenia regulacyjne spoczywające na MŚP. Nowe działania przyniosą znaczne korzyści MŚP i przedsiębiorstwom typu start-up, czy to dzięki wzmocnieniu jednolitego rynku, zmniejszeniu zależności od podaży, czy też przyspieszeniu transformacji ekologicznej i cyfrowej. Strategia obejmuje również szereg środków w sposób szczególnie ukierunkowanych na MŚP, takich jak zwiększanie odporności, zwalczanie opóźnień w płatnościach i wspieranie wypłacalności.

Kryzys związany z COVID-19 odcisnął silne piętno na gospodarce UE. W zależności od ekosystemu i wielkości przedsiębiorstwa jego skutki mogą być różne. Kryzys unaoczniał współzależność globalnych łańcuchów wartości i udowodnił, że globalnie zintegrowany i dobrze funkcjonujący jednolity rynek odgrywa kluczową rolę.

Chociaż kryzys mógł w różny sposób wpłynąć na ekosystemy i przedsiębiorstwa, dzięki niemu zrozumieliśmy następujące kluczowe kwestie:

- granice hamują swobodny przepływ osób, towarów i usług
- przerwanie globalnych łańcuchów dostaw powoduje niedostępność podstawowych produktów
- popyt może zostać zakłócony.

Aby rozwiązać te problemy, w zaktualizowanej strategii przemysłowej zaproponowano nowe środki w celu uwzględnienia wniosków płynących z kryzysu i utrzymania poziomu inwestycji. Skupiono się na następujących kluczowych obszarach:

- Zwiększenie odporności jednolitego rynku;
- Zwiększenie otwartej strategicznej autonomii Europy poprzez rozwiązanie problemu zależności;
- Wspieranie uzasadnienia biznesowego dwojakiej transformacji.

W strategii przemysłowej 2020 zapowiedziano działania wspierające transformację ekologiczną i cyfrową przemysłu UE, z których wiele zostało już przyjętych lub rozpoczętych. Jednak pandemia drastycznie wpłynęła na tempo i skalę tych przemian. Przedsiębiorstwa wybierające drogę zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji mają większe szanse, by w przyszłości znaleźć się wśród liderów.

Więcej informacji:

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-industrial-strategy_pl

- **Prowadzone procesy konsultacyjne:**

1. Reguły konkurencji – porozumienia specjalizacyjne (przedłużenie okresu obowiązywania)-

Konsultacje publiczne przepisów prawa konkurencji – ocena rozporządzenia Komisji (UE) nr 1217/2010 z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie stosowania art. 101 ust. 3 TFUE do niektórych kategorii porozumień badawczo-rozwojowych oraz rozporządzenia Komisji (UE) nr 1218/2010 z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie stosowania art. 101 ust. 3 TFUE do niektórych kategorii porozumień specjalizacyjnych na podstawie Komunikatu KE: Zatwierdzenie treści projektu rozporządzenia Komisji zmieniającego rozporządzenie Komisji (UE) nr 1218/2010 w odniesieniu do okresu jego stosowania – I Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 11 listopada 2022 r.

Celem tej inicjatywy jest przedłużenie okresu obowiązywania przepisów dotyczących wyłączeń grupowych w odniesieniu do porozumień specjalizacyjnych. Zapewni to dostatecznie dużo czasu na przegląd przepisów i wyeliminowanie luk regulacyjnych lub niepewności prawnej.

Art. 101 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) zakazuje zawierania między przedsiębiorstwami porozumień ograniczających konkurencję, chyba że przynoszą one korzyści wymienione w art. 101 ust. 3 TFUE. Zgodnie z tym ostatnim przepisem porozumienia są dopuszczalne, o ile przyczyniają się do poprawy produkcji lub dystrybucji towarów lub usług lub do wspierania postępu technicznego lub gospodarczego, przy jednoczesnym zapewnieniu konsumentom sprawiedliwego udziału w wynikających z tego korzyściach. Ponadto muszą one nakładać jedynie takie ograniczenia, które są niezbędne do osiągnięcia tych celów i które nie eliminują konkurencji w odniesieniu do znacznej części danego produktu. Zakaz zawarty w art. 101 ust. 1 TFUE obejmuje między innymi porozumienia zawierane między faktycznymi lub potencjalnymi konkurentami.

Rozporządzenie (EWG) nr 2821/71 Rady z dnia 20 grudnia 1971 r. w sprawie stosowania art. 85 ust. 3 Traktatu do kategorii porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych umożliwia Komisji stwierdzenie, że przepisy art. 101 ust. 1 nie mają zastosowania do niektórych kategorii porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych. Ma to na celu ułatwienie przedsiębiorstwom współpracy w sposób, który jest pożądanym z ekonomicznego punktu widzenia i nie ma negatywnego wpływu na politykę konkurencji.

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1217/2010 z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie stosowania art. 101 ust. 3 TFUE do niektórych kategorii porozumień badawczo-rozwojowych oraz rozporządzenie Komisji (UE) nr 1218/2010 z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie stosowania art. 101 ust. 3 TFUE do niektórych kategorii porozumień specjalizacyjnych („rozporządzenia”) przyznają wyłączenie grupowe z zakazu zawartego w art. 101 ust. 1 TFUE niektórym kategoriom porozumień badawczo-rozwojowych oraz porozumień specjalizacyjnych. Rozporządzenia te wygasają 31 grudnia 2022 r.

Link: <https://pracodawcy.pl/reguly-konkurencji-porozumienia-specjalizacyjne-przedluzenie-okresu-obowiazywania/>

2. Akt dotyczący cyberodporności – nowe przepisy dotyczące cyberbezpieczeństwa produktów cyfrowych i usług pomocniczych

Ostatnia faza konsultacji publicznych unijnego prawa nowych technologii – cyberbezpieczeństwo – wniosek dotyczący zmiany rozporządzenia w sprawie horyzontalnych wymogów cyberbezpieczeństwa w odniesieniu do produktów z elementami cyfrowymi i zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1020 – III Etap legislacyjny – Przyjęcie przez Komisję. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 22 grudnia 2022 r.

Produkty cyfrowe i usługi pomocnicze stwarzają możliwości dla gospodarek i społeczeństw UE. Prowadzą one jednak również do nowych wyzwań – gdy wszystkie urządzenia są podłączone do sieci, cyberincydent może mieć wpływ na cały system, zakłócając działalność gospodarczą i społeczną. Ta inicjatywa ma na celu zaspokojenie potrzeb rynku i ochronę konsumentów przed produktami, które nie spełniają wymogów bezpieczeństwa, poprzez wprowadzenie wspólnych przepisów dotyczących cyberbezpieczeństwa dla producentów i sprzedawców materialnych i niematerialnych produktów cyfrowych i usług pomocniczych.

Sprzęt i oprogramowanie często padają celem udanych cyberataków, które do 2021 r. doprowadziły do szacowanego globalnego rocznego kosztu cyberprzestępczości w wysokości 5,5 bln EUR. Z produktami tymi wiążą się dwa główne problemy zwiększające koszty dla użytkowników i społeczeństwa: 1) niski poziom cyberbezpieczeństwa, który przejawia się w powszechnych podatnościach oraz niewystarczającym i niespójnym dostarczaniu aktualizacji zabezpieczeń w celu wyeliminowania tych podatności, oraz 2) niedostateczne zrozumienie i dostęp do informacji przez użytkowników, co uniemożliwia im wybór produktów o odpowiednich właściwościach w zakresie cyberbezpieczeństwa lub korzystanie z nich w sposób bezpieczny. Cyberbezpieczeństwo produktów z elementami cyfrowymi ma wyraźny wymiar transgraniczny, ponieważ produkty wytwarzane w jednym państwie są często wykorzystywane na całym rynku wewnętrznym. Ponadto incydenty początkowo dotyczące pojedynczego podmiotu lub jednego państwa członkowskiego często w ciągu kilku minut rozprzestrzeniają się na cały rynek wewnętrzny.

Link: <https://pracodawcy.pl/akt-dotyczacy-cyberodporności-nowe-przepisy-dotyczace-cyberbezpieczenstwa-produktow-cyfrowych-i-uslug-pomocniczych/>

- **Publikacje, stanowiska oraz inne informacje:**

1. Komunikat KE Budowanie gospodarki służącej ludziom: plan działania na rzecz gospodarki społecznej COM/2021/778 final

Building an economy that works for people: an action plan for the social economy

Każdego dnia około 2,8 mln podmiotów gospodarki społecznej w Europie oferuje konkretne i innowacyjne rozwiązania dla kluczowych wyzwań, przed którymi stoimy. Podmioty te tworzą i utrzymują wysokiej jakości miejsca pracy, przyczyniają się do włączenia społecznego grup w niekorzystnej sytuacji i ich integracji na rynku pracy oraz do równych szans dla wszystkich, napędzają zrównoważony rozwój gospodarczy i przemysłowy, promują aktywny udział obywateli w naszych społeczeństwach, odgrywają ważną rolę w europejskich systemach opieki społecznej oraz uczestniczą w rewitalizacji obszarów wiejskich i wyludnionych w Europie.

Części gospodarki społecznej przyczyniają się do transformacji ekologicznej i cyfrowej przez dostarczanie zrównoważonych towarów i usług oraz niwelowanie przepaści cyfrowej. Ich partycypacyjne modele biznesowe, w których uwzględnia się potrzeby obywateli, pracowników i innych zainteresowanych stron, pomagają zapewnić sprawiedliwą transformację.

Gospodarka społeczna może pomóc we wdrażaniu zasad Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji planu działania z 2021 r. na rzecz tego filaru i w osiągnięciu głównych celów na 2030 r., na przykład dotyczących zwiększenia wskaźnika zatrudnienia i zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. W gospodarce społecznej zatrudnionych jest około 13,6 mln osób; wskaźnik płatnego zatrudnienia w poszczególnych państwach członkowskich wynosi od 0,6 % do 9,9 %. Świadczy to o nierównomiernym rozwoju gospodarki społecznej w UE, lecz pokazuje również, że w szeregu państw członkowskich i regionów istnieje duży niewykorzystany potencjał gospodarczy i potencjał tworzenia miejsc pracy pod względem gospodarki społecznej, jeżeli wprowadzi się odpowiednie środki.

Gospodarka społeczna uzupełnia działania państw członkowskich w zakresie świadczenia wysokiej jakości usług społecznych w sposób racjonalny pod względem kosztów. Uzupełnia również ich starania mające na celu integrację młodzieży i grup w niekorzystnej sytuacji (np. osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, długotrwale bezrobotnych, osób pochodzących ze środowisk migracyjnych, mniejszości rasowych lub etnicznych (zwłaszcza Romów), osób samotnie wychowujących dzieci) na rynku pracy i w całym społeczeństwie 7 . Gospodarka społeczna na przykład pomaga budować pomosty umożliwiające osobom z niepełnosprawnościami uzyskanie zatrudnienia na otwartym rynku pracy oraz świadczy usługi niezbędne do wspierania niezależnego życia tych osób. Ponadto gospodarka społeczna przyczynia się do poprawy równości płci. Z jednej strony wiele kobiet ma dostęp do rynku pracy dzięki miejscom pracy stworzonym przez gospodarkę społeczną, a z drugiej strony usługi społeczne i opiekuńcze świadczone w ramach gospodarki społecznej umożliwiają kobietom dostęp do szerszego rynku pracy

Komisja proponuje podjęcie działań w trzech obszarach

1. Tworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju gospodarki społecznej

Ramy polityczne i prawne mają zasadnicze znaczenie dla tworzenia właściwego środowiska, w którym gospodarka społeczna może się rozwijać. Obejmują one podatki, zamówienia publiczne i ramy pomocy państwa, które muszą być dostosowane do potrzeb gospodarki społecznej.

2. Tworzenie możliwości dla organizacji gospodarki społecznej w zakresie rozpoczynania działalności i zwiększania jej skali

Podmioty gospodarki społecznej powinny korzystać ze wsparcia na rzecz rozwoju działalności, aby rozpoczynać i rozwijać działalność, a także zmieniać i podnosić kwalifikacje pracowników. W latach 2021–2027 Komisja zamierza zwiększyć swoje wsparcie ponad szacunkową kwotę 2,5 mld euro przyznaną wcześniej (w latach 2014–2020) na gospodarkę społeczną.

3. Zapewnienie uznania dla gospodarki społecznej i jej potencjału

Plan działania ma na celu zwiększenie widoczności gospodarki społecznej oraz poprawę rozpoznawalności jej rezultatów i potencjału. Komisja będzie prowadziła działania komunikacyjne podkreślające rolę i specyfikę gospodarki społecznej. Ponadto Komisja zainicjuje badanie służące zebraniu danych jakościowych i ilościowych z myślą o lepszym zrozumieniu gospodarki społecznej w całej UE. Zorganizuje również szkolenia dla urzędników publicznych dotyczące różnych tematów związanych z gospodarką społeczną, będzie promować gospodarkę społeczną na poziomie regionalnym i lokalnym poprzez wspieranie wymiany transgranicznej i podejmie wiele innych działań.

Plan działania, opracowany na podstawie inicjatywy na rzecz przedsiębiorczości społecznej Komisji z 2011 r., jest wynikiem szeroko zakrojonego procesu konsultacji z obywatelami i zainteresowanymi stronami. Więcej informacji można znaleźć w dokumencie roboczym służb Komisji towarzyszącym planowi działania na rzecz gospodarki społecznej oraz w dokumencie roboczym służb Komisji dotyczącym ścieżki transformacji w zakresie gospodarki społecznej.

Link: <https://pracodawcy.pl/%ef%83%98komunikat-ke-budowanie-gospodarki-sluzacej-ludziom-plan-dzialania-na-rzecz-gospodarki-spoecznej/>

2. Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy 2022 (24-28.10.2022)

Organizowany rokrocznie w październiku (w 43. tygodniu kalendarzowym) Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy jest punktem kulminacyjnym każdej kampanii z cyklu „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy”. Obejmuje on setki wydarzeń propagujących tę tematykę na terenie całej UE i poza UE i stanowi dodatkowy bodziec do przekazywania relacji medialnych, dzięki czemu stwarza doskonałą okazję do zaangażowania się w kampanię.

Od 24 do 28 października 2022 r. trwa tegoroczny Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, w ramach którego w całej Europie odbywają się setki wydarzeń podnoszących świadomość w zakresie problemów mięśniowo-szkieletowych związanych z pracą.

Specjalne emisje filmów, wydarzenia w mediach społecznościowych, konferencje, wystawy, konkursy i szkolenia to tylko niektóre działania organizowane w ramach europejskiego tygodnia. Jeżeli masz pomysł na działanie poszerzające wiedzę lub chcesz przystąpić do realizacji bardziej długoterminowego projektu na rzecz bezpieczeństwa i zdrowia związanych z kampanią „Bezpieczni na starcie, zdrowi na mecie”, Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy może stanowić doskonałą okazję do odpowiedniego zaprezentowania danego działania.

Poszczególne Europejskie Tygodnie organizowane przez EU-OSHA i jej partnerów są poświęcone określonym zagadnieniom związanym z tematyką kampanii i mają na celu zwiększanie wiedzy na temat znaczenia aktywnego, opartego na uczestnictwie zarządzania problematyką bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy.

Dodatkowe informacje na temat wydarzeń organizowanych w trakcie Europejskiego Tygodnia w pobliżu Twojego miejsca zamieszkania/siedziby można uzyskać od odpowiedniego krajowego punktu centralnego – taki punkt może również służyć wsparciem przy organizacji takiego wydarzenia.

Co się dzieje w tym czasie w Polsce?

1. We współpracy z EU-OSHA 27 października 2022 r. w Warszawie organizowana jest konferencja pn. „Problemy zdrowotne i niepełnosprawność a praca”.
2. Od poniedziałku w ponad 70 placówkach medycznych w całej Polsce emitowany jest spot upowszechniający profilaktykę problemów mięśniowo-szkieletowych.
3. Miesięcznik „Bezpieczeństwo Pracy. Nauka i Praktyka” w październiku rozpoczął cykl publikacji opisujących rozwiązania nagrodzone w Europejskim Konkursie Dobrych Praktyk, dotyczące ograniczania ryzyka zaburzeń mięśniowo-szkieletowych.
4. Przez cały tydzień na stronie <https://www.facebook.com/dzwigajzglowa> spotkanie znanego bohatera filmów dot. bhp – Napo – który będzie się starał dźwigać z głową

Link: <https://pracodawcy.pl/europejski-tydzien-bezpieczenstwa-i-zdrowia-w-pracy-2022-24-28-10-2022/>

3. Inteligentna Automatyzacja 2022 – siódme wydanie raportu Deloitte

To już siódme wydanie badania Inteligentnej Automatyzacji. W tym roku raport bada w jaki sposób organizacje osiągają wyższe cele biznesowe, dzięki zastosowaniu szerokiego wachlarza narzędzi do skalowania automatyzacji.

Celem badania było poznanie pełnego obrazu, w jaki sposób organizacje wdrażają i skalują technologie dzięki inteligentnej automatyzacji. Ale także, zmierzenie wpływu działań i

rozwiązań z obszaru inteligentnej automatyzacji oraz wyszczególnienie trendów i kierunków rozwoju.

Jak wynika z raportu, coraz powszechniej obserwowanym wśród przedsiębiorstw trendem jest odchodzenie od automatyzacji poszczególnych zadań na rzecz robotyzacji całych procesów. Według badanych, zwiększona produktywność, redukcja kosztów i lepsza dokładność to trzy najważniejsze korzyści wynikające ze skalowania. Według opinii menagerów i dyrektorów, organizacje zbliżają się do cyfrowego ideału. Organizacje, które nie boją się wprowadzać cyfrowej rewolucji, mają większą szansę na przetrwanie i rozwój w świecie ciągłych zmian technologicznych.

W ciągu ostatnich lat obserwowaliśmy, jak organizacje stopniowo przesuwają się wzdłuż krzywej dojrzałości automatyzacji. Według opinii menagerów i dyrektorów biorących udział w badaniu, organizacje zbliżają się do cyfrowego ideału. Organizacje, które nie boją się wprowadzać cyfrowej rewolucji, mają większą szansę na przetrwanie i rozwój w świecie ciągłych zmian technologicznych. Według badanych, zwiększona produktywność, redukcja kosztów i lepsza dokładność to trzy najważniejsze korzyści wynikające ze skalowania.

Jak wynika z raportu, najbardziej rozwinięte w obszarze inteligentnej automatyzacji podmioty dążyły do wprowadzenia jej dla całości danego procesu (end – to – end automation) zamiast pojedynczego zadania (task automation). 92 proc. firm będących na etapie implementacji lub skalowania inteligentnej automatyzacji potwierdziło, że już teraz wdraża rozwiązania holistyczne (44 proc.) lub planuje obrać ten kierunek rozwoju w ciągu najbliższych trzech lat (48 proc.). Głównymi zaletami są bowiem uproszczenie procesów biznesowych, zwiększenie możliwości i zakresu automatyzacji działań.

Link: <https://pracodawcy.pl/inteligentna-automatyzacja-2022-siodme-wydanie-raportu-deloitte/>

4. Środkowoeuropejskie Forum Technologiczne - CETEF'22, Wrocław

III. Środkowoeuropejskie Forum Technologiczne CETEF22 to platforma wymiany doświadczeń, dyskusji o cyfrowej transformacji gospodarki europejskiej w kontekście badań naukowych i rozwoju przemysłu w obszarach: robotyzacja, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, technologie biomedyczne, czy metalurgia metali nieżelaznych. Współpraca krajów Europy Środkowo-Wschodniej jest kluczowa dla sukcesu innowacji i digitalizacji w regionie, ale też budowania konkurencyjnej pozycji Europy w świecie.

Po trudnym czasie pandemii i w warunkach ciągle trwającej wojny na Ukrainie, potrzeba kontynuacji długofalowego przedsięwzięcia jakim jest Forum, umożliwiającego spotkania i dyskusje środowiska nowych technologii, jest bardzo silna. CETEF'22 odbyło się w zmienionej formule, a mianowicie w modelu hybrydowym, łączącym możliwość spotkania w tradycyjnej formie z uczestnictwem on-line.

Skuteczna i szybka transformacja cyfrowa przemysłu i infrastruktury społeczno-gospodarczej jest jednym z głównych zadań europejskiej polityki innowacyjnej, wyznaczonych na lata 2021-2027 przez Parlament Europejski i Komisję Europejską. Waga tego zadania w ostatnim czasie znacznie wzrosła wobec następstw pandemii oraz wojny w Ukrainie. Na jego realizację przeznaczono dla krajów członkowskich z Funduszu Odbudowy (Recovery and Resilience Facility) ponad 150 mld euro w grantach i pożyczkach. Znaczne środki na ten cel przewidziano także w programach operacyjnych poszczególnych krajów UE na lata 2021-27.

Link: <https://pracodawcy.pl/srodkowoeuropejskie-forum-technologiczne-cetef22-wroclaw-24-25-pazdziernika-2022-r/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, ngo.pl – Portal organizacji pozarządowych, Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Europejska Agencja Bezpieczeństwa

i Zdrowia w Pracy | agencja Unii Europejskiej, ZUS, AI & Data Deloitte, CETEF'22, Polska Izba
Gospodarcza Zaawansowanych Technologii – IZTECH, KGHM Polska Miedź S.A.